

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Somlóvecse
Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	68
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	69
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69
1. A HEP IT részletei.....	70
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	70
Jövőképünk	71
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	72
3. Megvalósítás	75
3.1 A megvalósítás előkészítése	75
3.2 A megvalósítás folyamata	75
3.3 Monitoring és visszacsatolás	78
3.4 Nyilvánosság	78
3.6 Érvényesülés, módosítás	79
4. Elfogadás módja és dátuma	80

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Somlóvecse Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése

Somlóvecse község Veszprém megyében a Devecseri kistérségben Devecsertől északnyugatra, Somlószőlős és Vid között fekvő település. A megye nyugati felén a Somló-hegy lábánál északra, a Hajagos-patak jobb partján terül el. Ajkától 27, Devecsertől 16, Pápától 28 km távolságra van. Autóbusszal a megközelítése időigényes, így eléggé elzárt a munkavállalók elől.

Nevének eredete és története

Somlóvecse település első ismert említése Veche néven 1396-ban fordult elő. Wechee-ként 1488-ban említette először oklevél, mint a győri püspök birtokát. 1696-ban Nemes Vecse néven szerepel. A Vécs, Vecse személynévből alakult ki a település neve.

A falut egyházi, más néven praedialis nemesek lakták. (A régi magyar közjogban azokat nevezték praedialistáknak, akik katonai szolgálataik fejében valamelyik főpaptól egyházi nemességet kaptak.)

A győri püspök a vecsei, a kisjenői, tapolcafői és a dőri jobbágyságot szabadította fel, akik a püspöktől egyházi nemességet kaptak, azért, hogy ennek fejében bandériumában a török elleni katonai szolgálatot teljesítsenek. A fentebb felsorolt községek, köztük Vecse is az úgynevezett Szék-ben egyesültek, vagyis Vecse-széknév alatt külön kis vármegyét alkottak. Vecse vármegyében tisztújító gyűléseket is tartottak, főispánjuk a győri püspök volt, de részt vettek Veszprém, illetve Somogy megye közgyűlésein is. 1773-ban a magyar falu, a három nagy felekezethez tartozó lakossággal. Három temploma van. Régi katolikus kőtemplomát az

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

evangélikusok használták. 1779-ben a katolikus oratórium rozzant állapota miatt használaton kívül volt. Templomait egyházi segítséggel a falu közadakozásból építették.

Somlóvecse 1945 január 1-jén kisközség, Dabrony és Vid községekkel együtt a nagyalásnyi körjegyzőséghez tartozik. 1950. október 22-től 1962. december 31-ig a községben önálló tanács és hivatali szervezet működött.

A községben 1959. február 24-én alakult meg a termelőszövetkezet „Békesség” néven. 1961. március 1-én egyesült a nagyalásnyi „Táncsics” Termelőszövetkezettel. A székhely Nagyalásny lett.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1963. január 1-jei hatállyal, Nagyalásny székhellyel, Dabrony, Kisszőlős, Nagyalásny, Somlóvecse, Vid községekből közös tanácsot alapított. Az 1990. októberi önkormányzati választások után a már felsorolt települések alkotta Körjegyzőséghez tartozott.

A Körjegyzőséghez tartozó községek száma időközönként változott. Kisszőlős község a Somlószőlősi Körjegyzőséghez csatlakozott. Dabrony pedig önálló hivatalt alapított. Somlóvecse község 1990. óta közigazgatásilag 2013. február 28-ig a Nagyalásny-Dabrony-Somlóvecse-Vid községek Körjegyzőségéhez, majd ezt követően a Somlósárhelyi Közös Önkormányzati hivatalhoz tartozott.

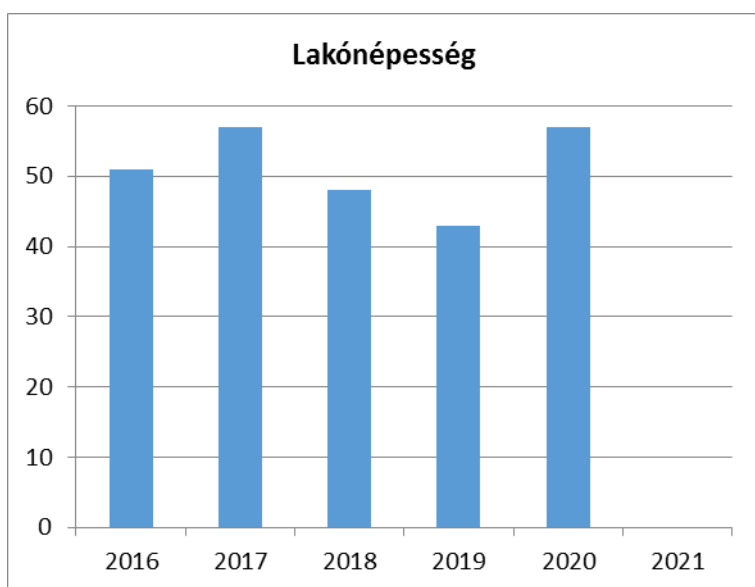
Somlóvecse 2015. január 1. napjával a Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott. A községben óvoda és iskola nincs. A tanulók a Nagyalásnyi Kinizsi Pál Általános Iskolába és a Nagyalásnyi Napköziotthonos Óvodába járnak. Kultúrháza az 1960-as évek elején épült, 1985-ben újították fel. Ebben kapott helyet a 2000 kötetes könyvtár.

A településnek új címere van:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	51	bázis év
2017	57	111,76%
2018	48	84,21%
2019	43	89,58%
2020	57	132,56%
2021	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet, úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Somlóvecse lakónépessége 2013-ban 101 fő volt, a további években ez a népességszám csökkenést mutat egészen 2017-ig, amikor a lakónépesség száma 57 fő, akárcsak 2020-ban.

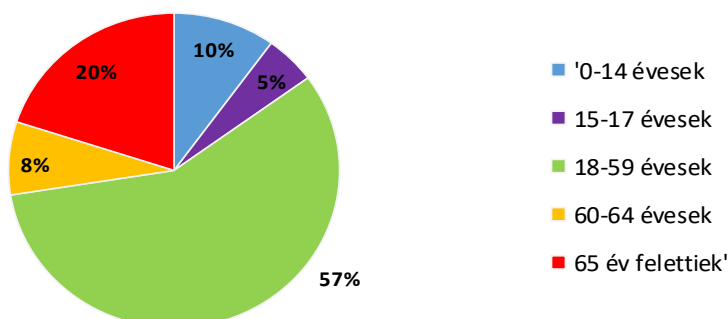
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	40	45	85	47,06%	52,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	2,35%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	4	8	12	4,71%	9,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	1	3	2,35%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	23	22	45	27,06%	25,88%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	3	3	6	3,53%	3,53%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	8	11	19	9,41%	12,94%

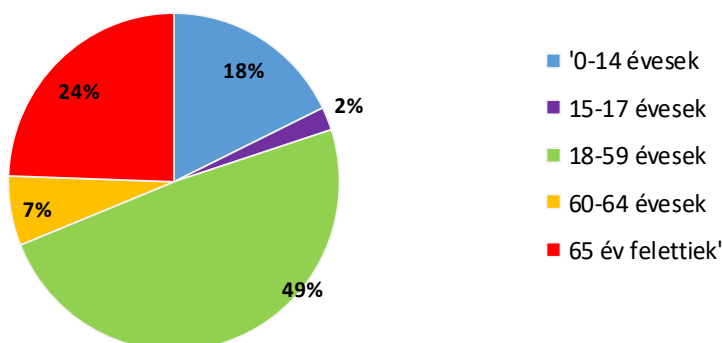
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát vizsgálva elmondhatjuk, hogy Somlóvecsén több nő él, mint férfi. Jelentős a 18-59 éves korosztály és a 65 év feletti korosztály a népesség szempontjából, hiszen ők adják a település törzsét.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

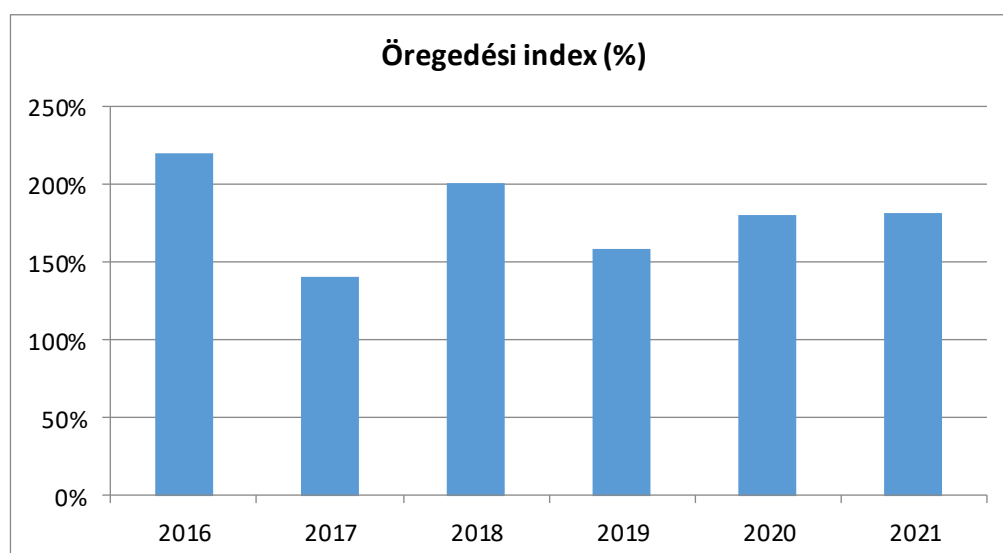

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	22	10	220,00%
2017	21	15	140,00%
2018	20	10	200,00%
2019	19	12	158,33%
2020	18	10	180,00%
2021	20	11	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fentiekben leírtakat támasztják alá a 3. számú táblázat adatai is, miszerint a település népességszerkezete előregedést mutat, habár 2017. évre emelkedett a gyermekek száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-145,45
2017	111,11
2018	-133,33
2019	-43,96
2020	320,00
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A bevándorlás-elvándorlás egyenlege 2013-tól negatív a településen, azaz az elvándorlások száma meghaladja az odavándorlás számát. 2020-ban azonban pozitív előjelű változás következett be, így kijelenthetjük, hogy az odavándorlás száma ebben az időben meghaladta az elvándorlás számát a településen.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-18,18
2017	0,00
2018	-38,10
2019	-65,93
2020	-40,00
2021	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás vizsgálatakor megállapítható, hogy a vizsgált években folyamatosan nő a halálozások száma, egészen 2020-ig, amikor is csökkenni kezd.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség olyan gondolatok, melyek közösségünk értékrendjének alapját képezik, így e jogok érvényesülését az Önkormányzat minden itteni és ide települő számára teljes mértékben biztosítani kívánja.

Célunk, hogy az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség ne csupán elméletben működjön, hanem a gyakorlatban is érvényesülő jogok legyenek a településen.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Somlóvecse település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a **lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni**. A **szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.**

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Somlóvecse Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Szociális juttatások rendszeréről szóló 2/2015 (II.27.) önkormányzati rendelete:

A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. E rendelet szabályozza:

- a) települési támogatásként lakhatási támogatás nyújtását
- b) rendkívüli települési támogatás nyújtását
 - ba) temetési támogatást
 - bb) krízistámogatást
 - bc) eseti támogatást
- c) köztemetést

- a) támogatást Idősek Világnapja, illetve karácsony alkalmából
- b) óvodáztatás, illetve iskoláztatás költségeihez történő hozzájárulást,
- c) tanulóbérlet vásárlási támogatást,
- d) tankönyv vásárlást támogatást
- e) babakelengye támogatást

A közteherviselés vonatkozásában gépjárművek után fizetendő adó, illetve a személyszállítás terheli a lakosságot. Közszolgálatok felé való tartozásokról, illetve védendő fogyasztókról nyilvántartást, adatok hiányában nem vezet az önkormányzat.

Gépjárműadót 28 fő, iparüzési adót 22-en fizetnek. A településen kommunális hulladék nincs.

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Költségvetési rendelet – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester február 15-ig benyújtja a képviselő-testületnek.

Évről évre egyre kevesebb anyagi lehetősége van a településnek arra, hogy éves költségvetési rendeletében olyan kiadásokat tervezzen, mellyel csökkenthetné a nagyvárostól távoli kistépülés adta hátrányokat. Az évente megrendezésre kerülő hagyományos rendezvények lebonyolítására bizonyos összeg betervezése kerül.

Gazdasági program – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági prgramban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felel.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Somlóvecse 27 településsel együtt tagja a Devecseri Központi Háziiorvosi Ügyeletet Fenntartó Társulásnak, valamint szintén devecseri székhelyű Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulásnak, amely a belső ellenőrzési, a házi segítségnyújtási feladatokat látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatgyűjtés a TEIR rendszerből, a KSH-TSTART adatbázisából, illetve az önkormányzatnál meglévő adatokból helyi információk alapján végeztük. A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat az iskola, óvoda, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnő, háziorvos, könyvtár és művelődési ház, a Közös Önkormányzati Hivatal nyilvántartásai, és a polgármester biztosították.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység nemcsak új fogalom, hanem viszonylag újkeletű jelenség is az emberiség történelmében, hiszen a XX. században jelent meg először. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1,25 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-nál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 70 800 forint havi jövedelmet jelent. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 90 450 forintos havi jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 25-30 %-át teszi ki. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimálnyugdíj 28 500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg. A szegénység, mint szó a szocializmus időszakában tiltott fogalom volt, helyét a „hátrányos helyzetű” és „halmozottan hátrányos helyzetű” kifejezések vették át.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb. Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (továbbiakban LHH kistérség) területével

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez

tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezeket a személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a **jövedelem**: az az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó megszerzett vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

vagyon: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. § -a értelmében **jövedelem**: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott belföldről vagy külföldről származó vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét; **rendszeres jövedelem**: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

Tábla:3.1

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	52,33	20,00
2017	43,01	7,50
2018	51,19	20,93
2019	52,94	13,33
2020	0,00	0,00
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §. Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,00	0,00	0,00%
2017	0,00	0,00	0,00%
2018	0,00	3,85	1,93%
2019	0,00	0,00	0,00%
2020	3,23	3,45	3,34%
2021	6,45	0,00	3,23%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat alapján megállapítható, hogy 2020-ról 2021-re a kétszeresére nőtt a férfiak tekintetében a nyilvántartott állás keresők száma, nők vonatkozásában pedig nullára csökkent a nyilvántartott állás keresők száma Somlóvecsén.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	0	0	1	0	2	2
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	-	-	100,00%	-	50,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	50,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	100,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2021-ben a nyilvántartott állás keresők 51-55 év közöttiek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	0,00	0,00
2019	0,00	0,00
2020	50,00	0,00
2021	50,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők arányát mutatja Somlóvecse vonatkozásában.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	-	0	-	0	-
2017	0	0	-	0	-	0	-
2018	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2019	0	0	-	0	-	0	-
2020	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2021	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

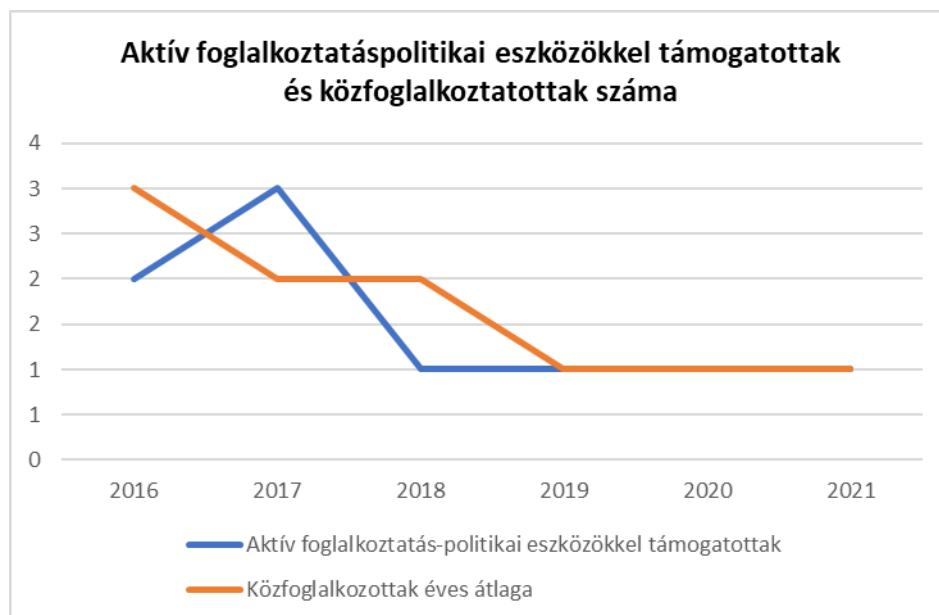
A regisztrált munkanélküliek közül nincs olyan a településen, aki 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik, mindenki elvégezte a 8 általánost, vagy magasabb iskolát.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Azok a munkavállalók, aki nem tudtak, vagy nem akartak távolabbi településeken munkát vállalni, azok próbálnak meg élni a közcélú foglalkoztatás lehetőségével. Ebbe a csoportba tartoznak még azok is, akik végzettsége nem tette lehetővé a távolabbi munkavégzést. Somlóvecsén a közfoglalkoztatottak száma 1 fő.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	2	3
2017	3	2
2018	1	2
2019	1	1
2020	1	1
2021	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a településen 2018. óta nem változott, a közfoglalkoztatottak száma viszont kettőről egyre csökkent le.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Erre az alpontra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma nem változik az évek alatt. Ennek oka lehet az, hogy a végzett fiatalok nagyvárosokban, külföldön helyezkednek el, és csak abban az esetben jelenik meg Somlóvecse vonatkozásában, mint pályakezdő, ha nem tud semmiképpen elhelyezkedni, itthon marad szülei, családja mellett.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	1	0
2019	0	0
2020	2	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő nyilvántartott pályakezdő állás kereső nincsen, viszont nyilvántartott állás kereső 1 fő van.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen közmunkaprogram segíti az állás keresők számára az átlépést a munka világába.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen kizárólag csak a közmunkaprogram van jelen, amivel segíteni tudjuk a munkába állását az állás kereső lakosoknak.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrány nyilvánvalóan, hogy Somlóvecse távol van a nagyváros munkalehetőségétől, ha lehetősége van mégis a munkavállalásra a több műszakos rendben való elhelyezkedésből adódó nehézség is gond, elsősorban a gyermekkel, illetve gyermekekkel rendelkező édesanyák körében.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Kedvező helyzetben vagyunk a tekintetben, hogy a koronavírus járvány időszakában bevezetett digitális oktatás során a településünk lakói nem kerültek hátrányos helyzetbe, hiszen a lakosság anyagi helyzete, technikai eszköz-ellátottsága megfelelőnek bizonyult az otthoni online tanulás kivitelezéséhez. Kevés esetben voltak csak gondok az otthoni online tanulással, ezekben az esetekben helyi összefogással sikerült kezelni a problémát, hiszen a településen családias légkör uralkodik, mivel kis település és ez által mindenki ismer mindenkit, segítőkészebbek is ez által a lakosok.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, települési támogatás.

Természetbeni ellátás a közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskereső támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint annak az álláskeresőnek, valamint rehabilitációs ellátásban részesülő személynek, aki munkaviszonyon kívüli tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató részére.

Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresői járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresői támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	-
2017	0	0,00%	0	-
2018	1	5,56%	1	100,00%
2019	0	0,00%	0	-
2020	2	6,90%	0	0,00%
2021	2	-6,45%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők száma a településen nem jellemző. Ennek oka valószínűsíthetően az, hogy betöltötték a nyugdíjkorhatárt ezek az emberek és jogosulttá váltak a nyugellátásra.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	-	0	-	0	-
2017	0	-	0	-	0	-
2018	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2019	0	-	0	-	0	-
2020	1	50,00%	0	16,50%	1	50,00%
2021	1	50,00%	0	0,00%	1	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a településen 1 fő, Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma nulla és az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 1 fő, 2021-ben.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesített személy nincs a településen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Elégtelen lakhatási feltételek:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

- a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
- alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás stb.);
- megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
- lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés stb.);
- biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai stb.);
- elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybevételét);
- kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	53	1	18,87	62,26	0,00	98,11
2017	53	0	0,00	62,26	0,00	90,57
2018	53	0	0,00	62,26	0,00	90,57
2019	53	0	0,00	62,26	0,00	90,57
2020	53	0	0,00	62,26	0,00	90,57
2021	53	0	0,00	62,26	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Somlóvecse községben az összes lakásállomány 2016-2021 között 53 darab, ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 2 darab körül mozog. Bérlakás állomány, szociális lakás állomány és egyéb lakáscélra használt nem lakóingatlanok nincsenek a községben.

a) bérlakás-állomány

Somlóvecse településen nincsenek bérlakások.

b) szociális lakhatás

Somlóvecse településen nincsenek szociális lakások.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Somlóvecse településen nincsenek egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások Települési támogatás: Az Önkormányzat Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára települési támogatásként lakhatási támogatást állapít meg az Szt. 45. §-ában és 48. §-ában foglaltak figyelembevételével, valamint Somlóvecse

Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015 (II.27.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0
2018	n.a.	90
2019	n.a.	261
2020	n.a.	116
2021	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatásokra vonatkozóan nincsen adatunk.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságára vonatkozóan nincsenek adataink.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen vezetékes vízzel, villannyal, gázzal, telefonhálózattal ellátott, burkolt utakkal rendelkezik. A közüemi vízellátást a Bakonykarszt Zrt.-n keresztül biztosítják a település lakossága számára. Az áramszolgáltatást és a gázszolgáltatást az EON és a Nemzeti Közművek biztosítják, telefonhálózattal ellátott a lakosság. A mobilhálózatok elérhetőek, a televíziós csatornák biztosítását kábel TV nem, de műholdon keresztül sugárzó cégek lehetővé teszik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Sztv. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, az utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	0	0,00
2017	0	0	0	0	3	0,00
2018	0	0	0	0	1	0,00
2019	0	0	0	0	1	0,00
2020	0	0	0	0	1	0,00
2021	0	0	0	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Háziorvosi ellátás megoldott a településen. Az orvos ellát felnőtteket és gyermekeket egyaránt, két hetente keddi napon, délelőtt 10 órától 11 óráig rendel, a hét többi napján Somlószőlős községben látja el a betegeket. Szakrendelésre Devecserbe, Pápára vagy Ajkára mennek el a betegek. Gyermekorvos a településen nincs, Pápára vagy Ajkára kell elmenni.

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évente egy alkalommal helyben tüdőszűrő vizsgálat, időszakonként csoportosan szervezett mammográfiai vizsgálat van Veszprémben. A koragyermekkori kötelező szűréseket a védőnő helyben végzi, probléma esetén a házi orvoshoz irányítja az érintetteket.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Nem rendelkezünk adatokkal.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a somlószőlősi telephellyel rendelkező szociális szövetkezet konyhájáról történik, az itt főzött ételt fogyasztják a somlóvecseiek is, akik szociális étkeztetés keretében kapnak ellátást. Az ételmezésvezető szigorúan betartja az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat, így sok zöldség van jelen az összeállított menükben, nyersen és párolva egyaránt, illetve savanyúság formájában is. Fontos a tejtermékek nagymérvű jelenléte a napi táplálkozásban, a kisgyermekek esetében a megfelelő kalciumbevitel a növekedésük miatt szükséges, az idős emberek esetében a csonttrikuláz megelőzése érdekében nélkülözhetetlen. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére, ez azonban nehéz feladat, ugyanis a magyar szokások szerint az emberek hozzá vannak szokva a jelentős mennyiségű só használatához. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű használatát. A húsból a soványakat részesítik előnyben, illetve a baromfi és a hal kerül még az étlapra. Kerülik a bő olajban kisült dolgokat /rántottak, fánk stb./ A gabonafélék esetében az olyanokat választják, amelyek teljes kiőrlésű lisztet is tartalmaznak, illetve keresik az olyan termékeket, ami magvakat tartalmaz.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen nem működik focicsapat.

- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatal Családsegítő és gyermekjóléti szolgálata végzi az alapellátást. Az igénylőknek a családsegítés és gyermekjóléti szolgálat igénybevitelére heti egy alkalommal van lehetőségük. A hét többi napján telefonon elérhető a családgondozó és igény esetén soron kívül is jön.

- g) drogprevenciós szolgáltatások;

Falunapi rendezvényünkön rendszeresen felkérjük a Devecseri Rendőrkapitányság munkatársait a gyermekeknek szóló prevenciós előadások megtartására a településen. Fontosnak tartjuk a prevenciós előadások megtartását, hiszen a fő cél az, hogy a gyermekekből jogkövető felnőttek váljanak, akik képesek felismerni és elkerülni a vészhelyzeteket.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Minden általános és középiskolás korú gyermeket nevelő család gyermekként – a polgármester által meghatározott összegű – beiskolázási támogatásban részesül. Karácsonykor a nyugdíjasok – a polgármester által meghatározott összegű – támogatásban részesülnek.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkehonyha nem található a településen.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A polgármesteri hivatal épülete ad otthont az orvosi rendelőnek, gyermekvédelmi tanácsadónak. A településen minden év júliusában kerül sor a falunapra, melyen színes programok közül választhatnak a megjelentek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	258	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen könyvtár, illetve közművelődési intézmény található.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
A településen él roma lakosság, de etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
Mikulás nap alkalmából minden 14. életévét be nem töltött gyermeket egy apró ajándékkal lepünk meg.
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
Nincs jelen nagyszámú nemzetiség a településen, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából speciális intézkedések nem jellemzőek városunkban.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
Nem jellemző a lakosságra az önszerveződés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Higiénia hiánya átöröklődik nemzedékről nemzedékre, hiszen a gyerekek is ezt látják a mindennapokban.	A higiénia hiányának az egészségre gyakorolt káros hatásairól szóló ismeretterjesztő előadások, illetve tájékoztató előadások az egészséggel, egészségmegőrzéssel kapcsolatosan.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A településen a gyermekjóléti alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége, az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a településen jelentkező gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- d) Biztos Kezdet Gyerekház

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- f) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	40	45	85	47,06%	52,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	2,35%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	4	8	12	4,71%	9,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	1	3	2,35%	1,18%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népességből a 0-14 év közötti gyermekek száma 14 fő, a 15-17 év közötti gyermekek száma pedig 3.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	3
2020	2	3
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település lakosságszerkezete erősen előregedő. Védelembe vett és veszélyeztetett gyermek a településen nem él.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a Gyvt 67/A §-a rögzíti.

1. **Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2. **Halmozottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzet a) – c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a szülő vagy törvényes képviselő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg, de a

megállapítást követően is kérelmezheti. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának időtartamára állapítható meg.

A gyermekek nagy része között átfedés van a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban lévők és a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek tekintetében, azonban azt nem jelenthetjük ki, hogy egyikből egyenes arányban következik a másik. Alacsony iskolai végzettségű szülők is nevelhetik problémamentesen gyermekeiket, és a jó anyagi körülmények között élő, magas iskolai végzettségű, szülők gyermekek között is előfordulhat problémás eset.

A településen jól működik a szociális jelzőrendszer. Ennek oka a település nagyságában (kistépülés) és a rendszerben dolgozó szakemberek lelkiismeretes munkájában keresendő. Igaz, hogy nem mindig írásban, működik a rendszer, hiszen a rendszerben dolgozó szakemberek (gyermekjóléti szolgálat családgondozója, az orvosok, védőnők, ifjúságvédelmi felelősök, a pedagógusok, jegyző stb) napi kapcsolatban állnak egymással.

Az igazolatlan iskolai hiányzás tekintetében az iskolai hiányzás valódi oka nem mindig derül ki. A jogalkotó által adott lehetőség (családi pótlék megvonása) nem minden esetben jelent megoldást a problémára. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat, hogy a gyermek dolgozik, azért, hogy enyhítsen a család kilátástalan anyagi helyzetén. De az is előfordulhat, hogy a gyermeket bántalmazzák a családban. Fontos és szem előtt tartandó követelmény, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működjön, és valódi segítséget kapjon a gyermek. Az igazolatlan iskolai hiányzások jellemzően a 14-16 életévüket betöltött fiatalok esetében jelentkeznek. Ennek oka, hogy a fiatalok elkerülnek a távolabbi városok középiskolaiba. A szülő ekkor már nem tudja kontrolálni azt, hogy gyermeke miután felszáll a buszra bemegy-e az iskolába, vagy azt, hogy nem jön-e el korábban. Vannak, akiket csak megszedít az új közösség és az új barátok, de a szülő, az iskola, a gyermekjóléti szolgálat hatására megváltoznak, visszatalálnak a helyes útra, megszűnnek az igazolatlan hiányzások. Azonban vannak olyanok is akik semmilyen módon nem vehetők rá arra, hogy bejárjanak az iskolába. Ebben az esetben nem számít, hogy a szülőtől elveszik a családi pótlékot, hogy fegyelmi eljárást kezdeményez az iskola, hogy szabálysértési eljárás indul a szülő ellen, melynek eredményeként pénzbírság is kiszabásra kerülhet. Ezekre a fiatalokra semmivel sem lehet hatni. Remélhetőleg a tankötelezettség 16. életévre való leszállítása egyrészt majd csökkenti az igazolatlan hiányzások számát. Azonban ennek következményeként megjelenik egy olyan fiatal alulképzett réteg, aki nem talál majd munkát és bekerül a munkanélküliek rendszerébe.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevétele.

A nagykorúvá vált gyermek is kérelmezheti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben nappali tagozaton tanulmányokat folytat és megfelel a Gyvt. 20. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltaknak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg.

A jogosultság megállapítását jövedelmi és vagyoni vizsgálat előzi meg a Gyvt. 2. és 7. §-ai alapján.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 2019-es évtől nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben egy fő sem a településen.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Pénzbeli ellátásra jogosult: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó ha

- a) gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Nincs ilyen juttatás a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Nincs a településen árvaeállításban részesülő.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A törvényi szabályozás szerint az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után a szülők mentesülnek az intézményi térítési díj fizetése alól. Fentiek körbe nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után a szülők az intézményi térítési díj 50%-át fizetik. Három vagy több gyermekes családoknál gyermekenként, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek és tanuló után az intézményi térítési díjnak az 50 %-át kell kedvezményként biztosítani. 2015. szeptember 1. naptól megváltozott a gyermekvédelmi törvény erre vonatkozó szabályozása. A módosítás értelmében gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani az óvodai nevelésben részesülő gyermek után ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vették
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és

támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz. A Magyarországon élő egyéb külföldi állampolgárságú gyerekek esetében az anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő, interkulturális pedagógiai program minőségi feltételeit kell vizsgálni.

Nem él a településen nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincsen a településen külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem él a településen szegregált lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, d) a védőnői ellátásról,
- d) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Somlóvecse településen nincs védőnői szolgálat, a szomszédos településen – Nagyalásny Községben – található.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A házi orvosi ellátás megoldott a településünkön. Az orvos ellát felnőtteket és gyermekeket egyaránt, kéthetente keddi napon, délelőtt 10 órától 11 óráig rendel, a hét többi napján Somlószőlős községben látja el a betegeket.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nem szorul senki speciális ellátásra.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatal Családsegítő és gyermekjóléti szolgálata végzi az alapellátást.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nem található bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen nem található bölcsőde.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem található bölcsőde.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelméről az ún. védelmi háló, jelzőrendszer gondoskodik. Ennek tagjai a gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, iskola pedagógusai, védőnő, orvosok, gyámhivatal, nevelési tanácsadó szakemberei, társintézmények, családsegítő szolgálat, rendőrség, polgárőrség, pártfogó felügyelet biztosítják. A jelzőrendszer – valószínűsíthetően a kis lélekszámnak is, mindenki ismer szinte mindenkit – megfelelően és megbízhatóan működik.

Az iskola és az óvoda gyermekvédelmi felelősei nyomon követik a gyermekek mindennapjait az oktatási intézményekben, amennyiben indokoltnak látják írásban és szóban egyaránt jeleznek.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetekben kis település révén nagy jelentősége van a közvetlen környezetnek, szomszédoknak, problémák esetén nagy a falu összetartó ereje, problémamegoldó készsége. Amennyiben szükséges a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat szakemberei bármilyen időpontban mozgósíthatók.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A nagyalásnyi általános iskolában és óvodában zajlik nagyrészt a gyermekek egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáféréseinek biztosítása.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában, illetve általános iskolai menzai ellátásban nyújtott étkezésre. Iskolai étkezésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi és személyi térítési díjat a gyermekvédelmi törvény szabályozza. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja 2017. évben az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

A személyi térítési díjat a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezmény figyelembevételével kell megállapítani.

A Gyvt. módosítását követően az önkormányzatok 2016. évtől állami normatíva alapján biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést. A törvény a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú gyermekek részére - a szülő kérelmére - az iskolai szünidő minden munkanapján, az óvodai nevelésben részesülő gyermekek részére az óvoda zárva tartásának időtartamára eső valamennyi munkanapon biztosítja az ingyenes meleg ételhez jutást.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülők közül **ingyenesen vagy kedvezményesen** vehetik igénybe az étkeztetést a nappali rendszerű nevelésben, oktatásban részesülők az oktatásban való részvétel befejezéséig.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése sorolja fel kik jogosultak ingyenesen az intézményi étkeztetésre és a (2) bekezdés pedig, akik 50 %-os kedvezményben részesülnek.

Szünidei gyermekétkeztetést a szülő, törvényes képviselő kérelmére, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az önkormányzatnak ingyenesen biztosítani kell.

A bölcsődei ellátásban és óvodai nevelésben részesülőknek az intézmények zárva tartásának ideje alatti munkanapokon, az iskolai oktatásban résztvevő tanulóknak a nyári szünidőben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, déli meleg főétkezés formájában biztosítja.

Az állam az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetéshez mutatószám alapján számított keretösszeget biztosít, míg a szünidei gyermekétkeztetéshez a ténylegesen elfogyasztott adagra megállapított normatíva alapján nyújt támogatást.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nincsen nagy létszámú eltérő kultúrájú gyermek, így nincs igény az ilyesfajta programokra.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen ez idáig.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Minden általános és középiskolás korú gyermeket nevelő család gyermekenként – a képviselő-testület által meghatározott összegű – beiskolázási támogatásban részesül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nincsenek a településen hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Nincsen a településen hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanuló.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nincsen a településen hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű középszintű oktatásban részesülő gyermek.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar. Önkormányzati adatavűítés

A településen nem található óvoda.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem található általános iskola, a gyermekek a környező falvak iskoláiba járnak.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs ilyen a településen.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs mérhető adat.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nincs hátránykompenzáló juttatás a településen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók részére. A településen a tehetséges gyerekek kiemelt figyelmet érdemelnének. A környékbeli általános iskolákkal összefogásban zenei, művészeti szakkörök szervezése megfontolandó.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanodaszolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok
A településen nincsenek ilyen jellegű szolgáltatások.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az online világ rengeteg veszélyt rejt magában a gyerekekre nézve	Prevenációs előadások tartása az online veszélyekkel kapcsolatosan
A nyári gyermekfelügyelet sok szülőnek problémát okoz	Gyermek táborok, délutáni szakkörök biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításának különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	0	0	0,00%
2017	0	0	0,00%
2018	0	3,85	1,93%
2019	0	0	0,00%
2020	3,23	3,45	3,34%
2021	6,45	0	3,23%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élők közül a nyilvántartott álláskeresők száma 2021-ben a férfiak vonatkozásában a kétszeresére nőtt, a nők tekintetében pedig nullára csökkent.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	50	0
2021	50	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya 2021-ben 50 %.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	1	0
2019	0	0
2020	2	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott álláskereső száma 2 fő, viszont közülük egyik sem pályakezdő.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Ideális esetben a programokon résztvevők nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek nemek szerinti megoszlásával. Az elmúlt évek vonatkozásában nem rendelkezünk információval a nők részvételére vonatkozóan foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A fiatalabb generáció esetében, mivel az elmúlt évtizedben a 16. életév volt a kötelező a tankötelezettség vonatkozásában, így az Ő körükben is elenyésző a csak nyolc általános osztályt végzettek száma. Javarészüket elvégezte a szakközépiskolát, gimnáziumot, szakmát szerzett.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetési helyzete a munkaerő-piac területén nehezen vizsgálható jelenség. E megkülönböztetés megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos képesítési előírásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni. Somlóvecse település vonatkozásában nincs adat a hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében kétévestől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Felmerül kérdésként, hogy gyestről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosítanak-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok
Somlóvecse településen nincs helyben védőnői szolgálat.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Somlóvecse településen nem található bölcsőde.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Somlóvecse településen nem található bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Országos jelenség, hogy egyre később szülnek a nők, melynek oka egyrészt az iskolai végzettségek megszerzése, az egzisztencia megteremtése, másrészt, hogy a jelen bizonytalan helyzetben nem, vagy nagyon nehezen tudnak biztos háttérrel biztosítani a fiatalok a születendő gyermeküknek. Somlóvecsében valószínűsíthetően oka lehet ennek az is, hogy – bár a település mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatalokat - a nagymérvű munkanélküliség egy részüket arra kényszeríti, hogy nagyvárosokban, vagy külföldön vállaljanak munkát, ezáltal hosszabb távon ott is telepednek le.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy gondjaikkal hova fordulhatnak segítségért. Sajnos a távoltartási törvény nem hozta meg teljes mértékben a hozzá fűzött reményeket. A gyakorlatban ugyanis a 72 óra olyan rövid idő, hogy mire lezajlik az eljárás, már le is telt a 3 nap, és a bántalmazott fél akár már vissza is mehet az őt bántalmazóhoz. A következményektől való félelem is visszatartó erő. Természetesen kérheti a távolságtartást más személy is, akinek tudomására jut a bántalmazás, azonban a tapasztalatunk azt mutatja, hogy inkább elhallgatásra kerülnek ezek az esetek.

Somlóvecse vonatkozásában az elmúlt évek tekintetében nincs tudomásunk róla, hogy akár a családsegítő szolgálat, a rendőség, orvos, védőnő, egyéb intézmények tudomására jutott volna olyan eset, melyben nőt, nőket bántalmaztak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben a település közelében 2 anyaothton és egy családok átmeneti otthona található. Ezek viszont általában teljes létszámmal működnek, így az elhelyezés nagyon nehéz a település közelében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A képviselő-testület nemek szerinti megoszlásában is látszik, hogy a település maga hozta meg azt a döntést, hogy nők és férfiak is jelen legyenek a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Véleményem szerint a településen is ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Az ország gazdasági életében van egy nagyon vékony „felső/gazdag” réteg, akik egyre jobban eltávolodnak a többi rétegtől. Van, de kitudja meddig, egyre inkább lecsúszó középréteg, akiknek a száma egyre csökken, és van egy egyre növekvő szegény, mélyszegénységben élő réteg. A kistelepülés vonatkozásában ez nem igazán mutatkozik meg, itt a középréteg alkot egy nagyon vékony réteget, és a mélyszegénységben élők azok, akik egyre többen vannak. Ezen csak országos szinten lehetne változtatni, a gazdasági fellendüléssel, munkahelyek teremtésével. Az önkormányzatok helyzete egyre inkább ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek útján tudnak és próbálnak előre lépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.

Ettől függően a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatal nemzedéket, hogy a nőknek és családjaiknak olyan lehetőséget biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket szülni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családon belüli erőszakos cselekmények csökkentése	Rendőrség és családsegítők részéről tájékoztató programok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú, és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj,
2. az árvaellátás,
3. a szülői nyugdíj,
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint
5. az özvegyi járadék.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	22	10	220,00%
2017	21	15	140,00%
2018	20	10	200,00%
2019	19	12	158,33%
2020	18	10	180,00%
2021	20	11	181,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti lakosok száma a településen 2020-ról 2021-re csökkent, a csökkenés oka abban keresendő, hogy vannak olyanok, akik elhaláloztak, vagy esetleg elköltöztek gyerekeikhez, vagy szociális otthonba.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	12	15	27
2017	7	16	23
2018	7	15	22
2019	7	16	23
2020	8	14	22
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma 2020-ban 8 főre nőtt, míg a nők száma 14-re csökkent a településen.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	9	10	0	4	0
2017	0	0	5	10	0	5	1
2018	0	0	6	10	0	4	1
2019	0	0	6	11	0	3	1
2020	0	0	7	11	0	1	1
2021	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2018-ról 2019-re csupán egy fővel emelkedett az öregségi nyugdíjban részesülő nők száma. Az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma 2020-ra egy főre csökkent.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Időskorúak járadéka: A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25 §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A településen nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása ritka, erre irányuló programok nincsenek a településen.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	0	0	1	0	2	2
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	1	0
	%	-	-	0,00%	-	50,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	2
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	100,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	-	-	0,00%	-	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A település fenntartásában lévő intézményekben nem jellemző már az elmúlt pár évben a nyugdíjasok tovább foglalkoztatása, ugyanis a leépítések, létszámcsökkentések révén, nincs arra anyagi keret, hogy őket is tovább foglalkoztassa a fenntartó.

A településen odafigyelnek az időskorú lakosságra, egyrészt a házi segítségnyújtás keretében, másrészt a kisközösség összetartó ereje révén. Somlóvecsén nincs nyugdíjasklub.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincsen ilyen jellegű megkülönböztetés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

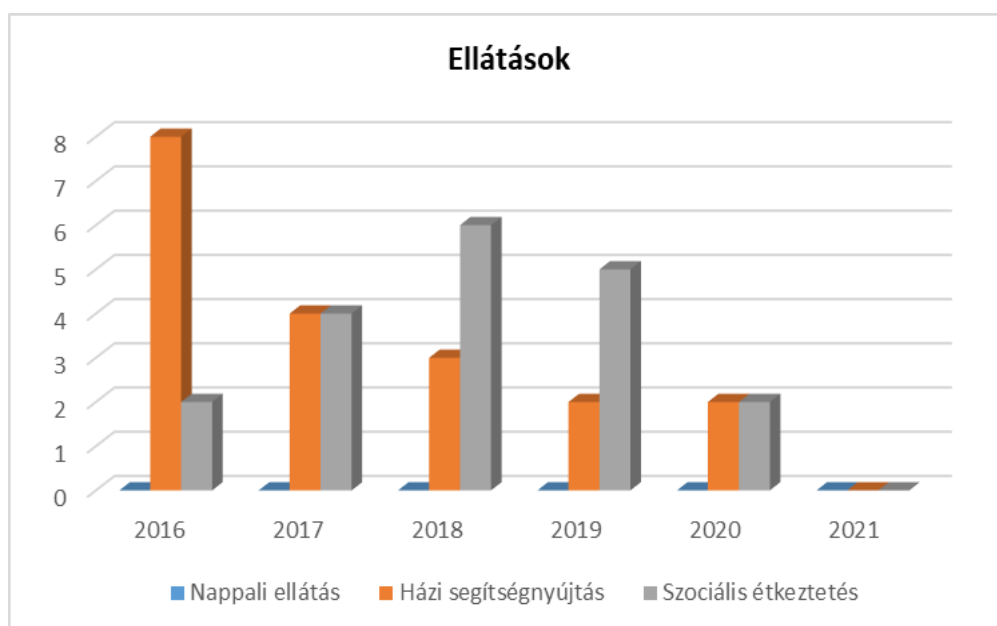
Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kerül gondozásra.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	22	0	8	2
2017	21	0	4	4
2018	20	0	3	6
2019	19	0	2	5
2020	18	0	2	2
2021	20	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az idősök részére a háziorvosi ellátás biztosított, szakorvosi ellátások Devecser városban a szakrendelőben, és Pápa és Ajka városban a kórházban biztosított. Családsegítés és házi segítségnyújtás működik a településen, nappali ellátás nincs a településen.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A könyvtár a kultúrház épületében található meg, külön bejárattal rendelkezik, és minden héten három nap tart nyitva.

Minden évben a nyugdíjasok, nyugdíjas nap alkalmából és karácsonykor – a polgármester által meghatározott összegű – támogatásban részesülnek.

c) idősök informatikai jártassága;

Nincs adatunk.

d) a generációk közötti programok.

A falunapi programjainkat rendszeresen úgy állítjuk össze, hogy minden generáció számára kedvezzünk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen nem működik nyugdíjasklub. Somlóvecsén a rendezvényeken ennek ellenére, szinte minden esetben jelen van az idősebb korosztály, akik szinte minden alkalmat megragadnak, hogy együtt beszélgessenek a régi szép időről, fiatalságukról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megtévesztés áldozatává.	Figyelem felkeltése ezzel kapcsolatban, egymásra való odafigyelés fontosságára felhívni a figyelmet

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ftt. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	3	1	4
2017	2	1	3
2018	1	1	2
2019	1	2	3
2020	1	2	3
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar
Somlóvecsén 1 fő férfi és 2 fő női megváltozott munkaképességű személy él.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók
A településen nincs nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kíséri, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen működik a közmunkaprogram.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Falugondnoki szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés keretében segítjük Őket a szociális alapellátás tekintetében. Gyermekjóléti szolgálat keretein belül a 18 év alattiakat.

Kisközösség révén nagy a település összetartó ereje, így a közvetlen környezet, szomszédok is figyelemmel kísérik ezeknek az embereknek a sorsát, mindennapjait.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 70 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1) - (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.-7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították. (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Egészségügyi ellátás megoldott a településen, egyéb rehabilitációs ellátás nem elérhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítettek.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A szabadtéren rendezett évi 2-3 rendezvényen gond nélkül részt vehetnek a fogyatékos személyek is. A településen házi segítségnyújtás elérhető, igénybe tudják venni a fogyatékkal élők.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Kötelezően jogszabályban előírt feladat ez a munkahelyek részére, de ez még nem minden esetben teljesül, az újonnan épített épületeknél már odafigyelnek az akadálymentesítettségre.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Buszközlekedést a kerekesszékkal közlekedő személyek nem tudják igénybe venni. A járdák egy része alkalmas arra, hogy a mozgáskorlátozottak tudják használni. A településen található park akadálymentes.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítettek. A szabadtéren rendezett évi 2-3 rendezvényen gond nélkül részt vehetnek. A járdák egy része alkalmas arra, hogy a mozgáskorlátozottak tudják használni. A településen található park akadálymentes.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincsenek a településen ilyen fajta juttatások.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Somlóvecse településen. Ilyen intézkedések bevezetésére nem mutatkozott igény a községünkben.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár tényleges adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi akadály, mely a településen fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy ország szinten. Nem találoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen bántalmazás vagy megkülönböztetés ért volna helyben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az emberek közömbös magatartása a fogyatékkal élőkkel szemben	Érzékenyítő előadások szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A környezettudatos magatartásra való ösztönzés hiánya	Környezettudatosság erősítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen nincsenek ilyen szervezetek.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nincs ilyen partnerségi megállapodás.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Kistérségi társulásban (29 települést foglal magában) bizonyos feladatok ellátása jelenleg is térségi szinten történik. (járó beteg ellátás, belső ellenőrzés, hétközi és hétvégi ügyelet).

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincsenek nemzetiségi önkormányzatok a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nincsenek a településen civil szervezetek.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Erre vonatkozóan nincs adatunk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetfelmérés előkészítésében részt vett a településen működő Önkormányzat, Védőnő, Családsegítő, Rendőrség

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz a település honlapján. Így az intézkedési terveket megismerhetik, megvalósítását folyamatosan ellenőrizhetik.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Higiénia hiánya	Egészségügyi ismeretterjesztő előadások
	Online tér veszélyei	Prevenációs előadások a biztonságos internethasználatról
Gyermekek	Nyári gyermekfelügyelet problémát okoz néhány szülő számára	Nyári táborok, délutáni szakkörök szervezése
Nők	Családon belüli erőszakos cselekmények csökkentése	Rendőrség és családsegítők részéről tájékoztató programok szervezése
Idősek	Az idősek közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megtévesztés áldozatává.	Idősekre való odafigyelés, figyelem felhívása az esetleges átverésekre vonatkozóan.
Fogyatékkal élők	Az emberek közömbös magatartása a fogyatékkal élőkkel szemben	Érzékenyítő előadások szervezése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A környezettudatos magatartásra való ösztönzés hiánya	Környezettudatosság erősítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a közösség hasznos tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőknek elősegítsük a felzárkózását a többségi társadalomhoz, továbbá, hogy életszínvonaluk javulását a lehető legnagyobb mértékben elősegítsük.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődését, biztonságát. Nevelésük, oktatásuk befektetés a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk. Célunk továbbá a gyermekszám növelése, a gyermekvállalásra motiválás, valamint városunk családbarát jellegének erősítése, az édesanyák helyzetének segítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és szociális helyzetének alakulására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a családbarát intézkedések támogatását, valamint a nőkkel szembeni erőszak visszaszorítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Környezettudatos magatartás erősítése	A mai világban nem fordítunk elég figyelmet a környezetre, fontosnak tartjuk, hogy változtassunk ezen.	Ismeretszerzés témával kapcsolatosan, környezettudatosság népszerűsítése, hogy gyermekeinket már eleve ebben a szellemben neveljük. Ha így teszünk, következő generációnak a környezettudatosság természetes létmódja lesz.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Ismeretterjesztő előadások szervezése a lakosság számára	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Lakosság környezettudatossága	Pénzügyi erőforrások, helyszín biztosítása, 1 fő szervező	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A higiénia és annak egészségre gyakorolt hatásairól szóló előadások szervezése	Higiénia hiánya	Célunk az előadásokkal felhívni a figyelmet a tisztaság fontosságára, hiszen a gyermekfejlődés egyik legfontosabb pillére a higiénia.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Kapcsolatfelvétel higiéniai kapcsolatos ismeretterjesztő előadásokat tartó személyekkel, akik vállalják, hogy eljönnek rendszeresen településünkre előadást tartani. Felhívni a figyelmet az előadások fontosságára és népszerűsíteni azokat, hogy minél többen eljöjjenek és gazdagodjanak az új ismeretekkel.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	A romák és mélyszegénységben élők életkörülményeinek javulása a tisztaság szempontjából	Pénzügyi erőforrás, helyszín biztosítása, 1 fő szervező, 1 fő előadó	Sikeres figyelemfelkeltés esetén hosszú távú	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári gyermekfelügyelet	A nyári gyermekfelügyelet nem megoldott a településen, ezen szeretnénk változtatni.	Segíteni a szülőket, hiszen van, aki nehezen tudja megoldani a gyermekek felügyeletét a nyári időszakban, illetve ez a gyermekeknek is jó, mert hasznosan tölthetik az idejüket, együtt a többi gyermekkel és közben folyamatos felügyelet alattvannak.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Feltérképezni, hogy a településen hány gyermeknek lenne szüksége nyári felügyeletre. Táborok, illetve délutáni szakkörök szervezése számukra, hogy mindig el tudják magukat foglalni, de közben meg is legyen oldva a felügyeletük.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Szülők és gyermekek elégedettsége	Pénzügyi erőforrás, 2-3 fő szervező, helyszín biztosítása	A szükséges erőforrások megléte esetén hosszú távú	Nem releváns
2	Online térvesztései	Fontos felhívni a figyelmet az internet veszélyeire, melyek a gyermekekre leselkednek.	A gyermekek figyelmét felhívni a biztonságos internethasználatra	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kapcsolatfelvétel olyan személlyel, aki hajlandó a településünkön élő gyermekeknek ismeretterjesztő előadást tartani a biztonságos internethasználattal kapcsolatban.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Gyermekek elégedettsége	Helyszín biztosítása, 1 fő szervező, 1 fő előadó	Hosszú távú	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családon belüli erőszakos cselekmények csökkentése	Rendőrség és családsegítők részéről tájékoztató programok szervezése	A krízishelyzetbe került nők segítése, tudatni velük, hogy van hova fordulniuk és nincsenek egyedül.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Szórólapos anyagokkal a történető figyelemfelkeltés, előadások megtartása	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Családon belüli erőszakos cselekményes száma	Pénzügyi erőforrás, helyszín biztosítása, 1 fő szervező	5 év	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek védelme	Az idősek közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megfélemlítés áldozatává.	Az időseknek egy biztonságosabb környezet megteremtése.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Idősekre való odafigyelés, figyelem felhívása az esetleges átverésekre vonatkozóan.	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Idősek elégedettsége, biztonsága	pénzügyi erőforrások, 2-3 fő szervező	Hosszú távú	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												

1	Érzékenyítő előadások szervezése	Az embereknek leginkább közömbös magatartása a fogyatékkal élőkkel szemben	Az embereknek leginkább közömbös magatartása a fogyatékkal élőkkel szemben, ezen szeretnénk változtatni és ezzel közelebb hozni egymáshoz a fogyatékkal élőket a többi lakoshoz.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Kapcsolatfelvétel az érzékenyítő előadásokat tartó civil szervezetekkel, előadások megtartása és népszerűsítése	polgármester	2028. 11. 20. (hétfő)	Az emberek hozzáállása a fogyatékkal élőkhez	Pénzügyi erőforrások, helyszín biztosítása, 1-2 fő szervező	5 év	Nem releváns
---	----------------------------------	--	--	---	---	---	--------------	-----------------------	--	---	------	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

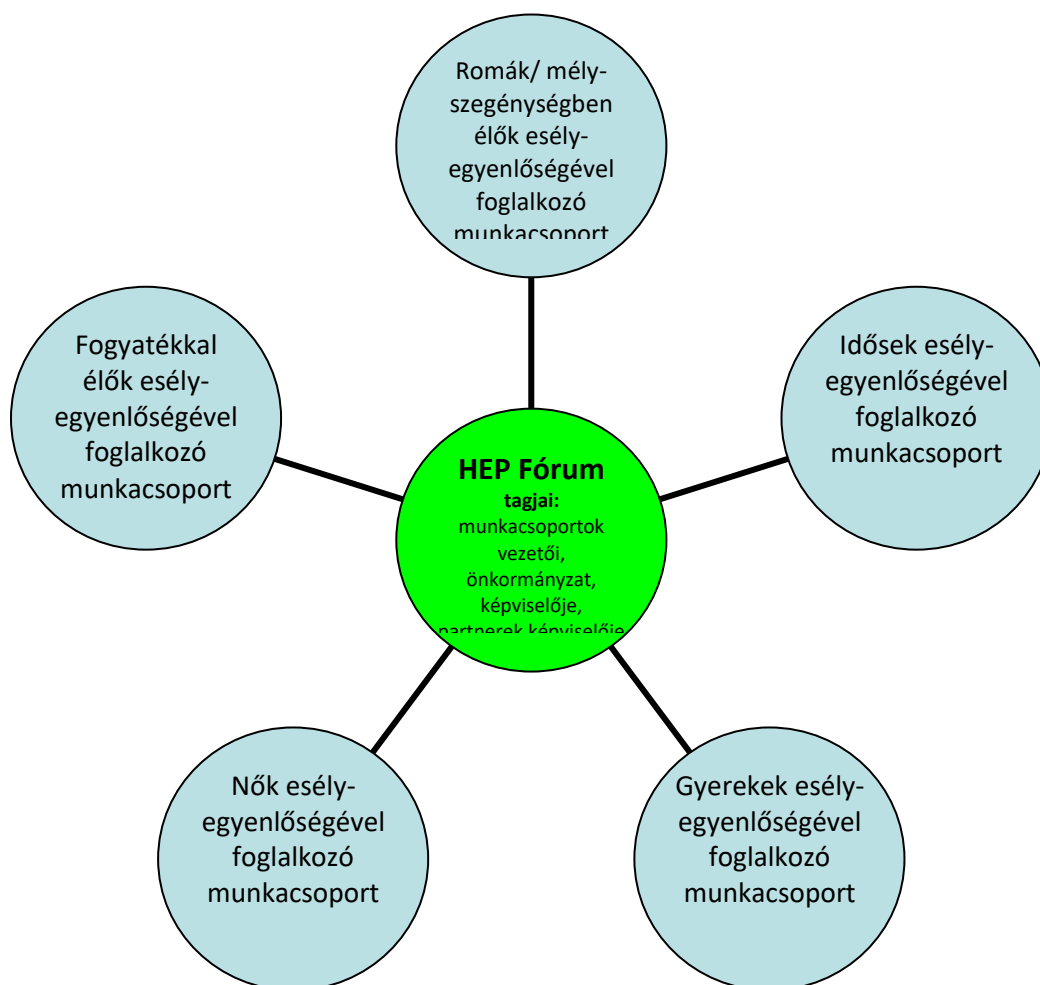
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Somlóvecse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Somlóvecse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

.....

Somlóvecse, 2023.....

Aláírás

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Somlóvecse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Somlóvecse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 26/2023. (XI. 20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Somlóvecse, 2023. 12. 18.

.....
Béla Jankó

Aláírás

ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
8484 Somlóvecse

Szám: Na/1342-1/2023.

K I V O N A T

Nagyalásny, Dabrony, Somlóvecse, Vid Önkormányzatok Képviselő-testületének 2023. november 20-án (hétfő) 16,30 órai kezdettel megtartott **együttes, nyilvános** ülésének jegyzőkönyvéből

Somlóvecse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
3 igen szavazattal – egyhangúlag – az alábbi határozatot
hozta:

26/2023. (XI.20.) határozat

Somlóvecse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
Nagyalásny Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját
(2023-2028) elfogadja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv
mellékletét képezi.

kmf.

Bóna Sándor Árpádné sk.
polgármester

Szarka Gyula sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Nagyalásny, 2023. december 18.

Meinczinger Andrea
főelőadó